

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д.ф.н. Вера Тервел Маровска,
от Филологическия факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“;
Катедра по български език

на дисертационен труд за присъждане на научната степен 'доктор на науките'

в област на висше образование 2. Хуманитарни науки;
професионално направление 2.1. Филология;

Специалност: Български език (Съвременен български език)
шифър 05.04.17

Автор: Ваня Иванова Зидарова

Тема: СЕМАНТИКА И ПРАГМАТИКА НА ДЕТЕРМИНАЦИЯТА В БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК

1. Общо описание на представените материали

Със заповед № Р33-6063 от 14.12.2017 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ е определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема *СЕМАНТИКА И ПРАГМАТИКА НА ДЕТЕРМИНАЦИЯТА В БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК* за придобиване на научната степен 'доктор на науките' в област на висше образование 2. Хуманитарни науки; професионално направление 2.1. Филология.

Автор на дисертационния труд е Ваня Иванова Зидарова – доцент в Катедрата по български език на ФФ в ПУ „Паисий Хилендарски“.

Представеният от доц. д-р Ваня Иванова Зидарова комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Чл. 45 (4) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва следните документи:

1. молба по образец до ректора за откриване на процедурата;
2. автобиография по европейски формат;
3. протокол от предварителното обсъждане в катедрата;
4. автореферат;
5. списък на публикациите по темата на дисертационния труд;
6. дисертационен труд;
7. справка за спазване на специфичните изисквания на съответния факултет;
8. декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
9. копия на публикациите по темата на дисертационния труд;
10. диплома за образователна и научна степен 'доктор' – оригинал или нотариално заверено копие от нея;
11. други материали, които удостоверяват интересите в съответната научна област;
12. други документи, съобразно специфичните изисквания на ФС.
13. документ за внесена такса, съгласно Тарифата.
14. комплект документи на хартиен носител от т. 1 до т. 12 – 4 броя;
15. комплект документи от т. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 < евентуално посочване на други документи от т. 9, 11, 12 на електронен носител > – 8 броя;.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Доц. д-р В. Зидарова е родена на 20.01.1959 г. Завършва специалност българска филология в ПУ „Паисий Хилендарски“.

От 1983-1986 г. е хоноруван и редовен асистент в ПУ; през 1986 г. става старши, а през 1994 г. – главен асистент. През 2000 г. се хабилитира за доцент.

Доц. д-р В. Зидарова е чела лекционни курсове по фонетика и лексикология на българския език, както и общи курсове по съвременен български език. Провеждала е и семинарни занятия по тези дисциплини. Осъществявала е научноизследователска работа, вкл. и като ръководител на научни изследвания, в областта на лексикологията и граматиката на българския език. Била е рецензент и редактор на научни трудове.

Доц. д-р В. Зидарова е специализирала в СУ “Св. Климент Охридски” – септември, 1985 г.; във Варшавския университет - октомври-декември, 1992 г.

Тя е била лектор по български език в Познанския университет „Адам Мицкевич“ през 1990-1992 г. и през 1995 г.

Доц. д-р В. Зидарова е чела лекции в Карловия университет в Прага през май 2004; била е гост лектор в Budapest University ELTE, Будапеща, през септември 2012.

Тя е Еразъм координатор за Катедрата по Български език. Преподавала е по програма Еразъм в Universita Comeniana, Bratislava, Slovac (2005), Nicolaus Copernikus University, Torun, Poland (2006, 2014), Universita di Firenze, Florence, Italy (2007), Centre de Formation Pedagogique d'Aquitaine, Bordeaux, France (2008), Charls University, Prague, Czech (2009), Gehnt University, Belgium (2010), Goettingen University, Germany (2012), Masaric University, Brno, Czech (2015), Pardubice University, Czech (2016).

Доц. д-р В. Зидарова е участвала като председател и оценител в кандидатстудентските кампании на ПУ «Паисий Хилендарски»; отговорник е за акредитацията на педагогическите специалности. Участник е в Комисията по атестация на Филологическия факултет. Била е оценител в Комисия по оценяване на учебниците за 1-5 клас към МОН, а също и член на редица научни журита. Има опит в организацията на национални и международни научни форуми.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Представеният научен труд е оригинална интерпретация на определени езикови явления (по-точно на *определеността* и свързаните с нея) от иновативна гледна точка – семантична и прагматична. Изключително актуални за последните 30-ина години, семантичният и прагматичният анализ все още могат да се окачествят като много коментирана проблематика с определено дискуссионен характер. За семантика и прагматика на *определеността* е писано много, но като че засега няма общоприета квалификация и ясно изразено изследователско пристрастие ако не към една – което е прекалено амбициозно очакване, но дори и към ограничен брой интерпретации. В това отношение бих отбелязала и част от приноса на това съчинение, което „изгазва“ множество анализи и концепции, преди да се установи върху конкретно становище. Това би могло да се осъществи единствено в сериозно научно изследване, което компетентно и критично да се опита да отсее смислените интерпретации от псевдонаучните и дидактически ориентирани и да ги обобщи в надеждна научна теория.

4. Познание на проблема

По мнението на езиковедската колегия, интересуваша се от дисертационната проблематика, Ваня Ив. Зидарова е един от най-добрите специалисти и познавачи на теориите, свързани с *определеността* и нейния семантико-прагматичен прочит. По тази тема тя формира компетентността си с десетилетия. Дисертацията е образец за оптимално познание на анализирания теоретичен материал, отразен в нея подробно и аналитично и чрез необходимата критическа интерпретация. Библиографията съдържа около 250 заглавия на научни трудове и доказва това.

5. Методика на изследването

Избраната методика на изследването представлява критично осмисляне на съществуващите научни тълкувания и семантичен и прагматичен анализ на функционалността на детерминацията в съвременния български език. Тя позволява постигане на поставената цел и получаване на адекватен отговор на многото въпроси, решавани в дисертационния труд, а именно: каква е структурата на категорията и нейните субкатегориални елементи; какви са релевантните ѝ семантични признаци и следващите от тях опозиции; каква е типологията на категорията, граматичните ѝ средства (или формалните показатели); съществува ли неопределителен член в български; от какво зависи използването на определените и неопределените форми.

Що се отнася до равнището на функциониране на категорията, бихме казали, че всяка категория функционира на всички равнища: това на формалните ѝ показатели – т.е. в случая с *определеността* – морфологичното, и всички следващи и обвързани вече с изречението, с изказването и референциално-прагматичния му характер. В този смисъл неточно е да твърдим, че равнището на експлициране на специфичната категориална семантика е комуникативно-прагматично-референциално, а не просто морфологично. Такова може да бъде осъщественото изследване на категорията и това е именно така в дисертационния труд. Иначе, щом граматикосемантичният признак се експлицира морфологично, става въпрос за морфологична категория. Съвършено друг е въпросът за аспекта на изследването ѝ, който може да бъде различен – синтактичен, прагматичен, комуникативен и т.н., както е и в рецензираното съчинение.

Важен е нерешеният въпрос за името на морфологичната категория, което трябва да се основава на формално-семантичните опозиции и функционалната ѝ специфичност.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертацията е с обем от 323 страници (TNR 12) и съдържа 4 глави, увод, заключение и библиография.

Както определя самата дисертантка, в изследването ѝ се подхожда „предимно от функционална гледна точка, съчетавайки функционалния, комуникативния и прагматичния подход“ (с. 7). В първата част от работата („Оперативен подход и терминологичен апарат“ – с. 6-57) се дава информация за същността на тези три подхода, за приносната и перспективната интерпретация на езиковите явления, която се налага чрез тях. Струва ми се, че би било добре да се премисли отново понятието диференциален признак и това, дали има някаква разлика между диференциален признак и семантичен признак и логиката на свързването им във формулировката „диференциални семантични признаци“. На с. 9 авторката твърди, че „при описанието на семантиката ще ползваме структурния подход, който предполага представяне на семантиката чрез набор от диференциални семантични признаци“. Може би има смисъл да се съобразим с различията между двете понятия, тъй като диференциалният признак е инвариантен и към него интерпретация в граници (от типа на +/-) не е особено

надеждна. Отнемането на един от диференциалните признаци променя същността на дефинираното чрез признаци явление. Напр. диференциалните признаци на равнинната фигура *квадрат* напр. са: „Геометрична (т.е. двуизмерна) фигура с 4 равни страни и прави ъгли“. Ако отнемем признака 4 равни страни, ще получим дефиниция на *правоъгълник*; ако отстраним признака прави ъгли, ще получим *ромб*“. Т. е. понятието диференциален признак не предполага функционално-текстова интерпретация „минус,..“ То е по-подходящо наименование за признаците с формална експликация, които диференцират морфологичните категории. В. Зидарова го използва с по-широк смисъл като: „(Под диференциален семантичен признак тук ще разбираме) минималната семантично изолирана структурна единица от плана на съдържание, която е линейно неделима и без формален израз“ (с. 9). Основателна е интуицията на авторката, вследствие от която по-често в работата се употребява само *семантичен признак* като синоним на *диференциален семантичен признак*.

По заявка на самата авторка, водеща насока на описание е прагматичната (с.11); основни работни понятия са изказване, речев акт, референция, комуникативна интенция, комуникативна ситуация, дискурс, контекст, комуникатори (адресант и адресат) (с. 11). Вероятно има смисъл да се помисли и върху това, дали може да се постави равенство между понятията *изречение* и *изказване*. Размишлявайки продължително върху този въпрос и на базата на научните анализи на съвременната пражка стилистична школа, преди доста години с колегата Г. Бакърджиева стигнахме до извода, че изказване е не всяко изречение, а само ограниченото от съчинителна присъединителна връзка (до следващата съчинителна присъединителна връзка) и, естествено, неговият комуникативно-прагматичен компонент.¹

Втората част от дисертацията предлага задълбочен критически преглед на семантиката, референцията, прагматиката и комуникацията като свързани с филологията области на съвременното познание, в чиято светлина се осъществява и рецензираното съчинение. Главата е озаглавена „Семантика и прагматика“ (с.17-58). Спецификата на семантичните проучвания и свързаните с тях теории неминуемо включват и анализ на логико-философските интерпретации на значението и се прави опит да се обясни изследователското предпочитание към т. нар. компонентен анализ на семантиката, свързан генетично с датския структурализъм и американския дескриптивизъм. Компонентният анализ се основава на три основни принципа: описание на значението чрез краен набор от елементарни семантични единици (или компоненти); представянето им (на тези компоненти) като езикови универсалии; интерпретация на тези компоненти като част от концептуалната система на човешкото познание. Авторката е подчертала, че „основният упрек спрямо компонентния анализ е произволността на селектираните семантични признаци“, интуитивният им характер (с. 21). „Под значение ще разбираме обектната съотнесеност на знака към фрагмент от действителността“; „денотат“ е означаемото в езика, а означеното в речта е „референт“ (с.23).

Приносен за изследването е и прегледът на референциалните теории и логико-философският им аспект, умерено задълбочено представени в дисертацията. Обърнато е внимание и на прагматичния аспект на семантиката и референцията, който е особено актуален за съвременните анализи на реализациите им. Авторката обобщава, че „референцията е съотнасяне (отношение) на елементите от пропозицията към елементите от света“ (с. 35), но подчертава, че е привърженик на по-тясното разбиране за референцията, според което могат да съществуват както референтни, така и нереферентни езикови изрази (с. 36), и приема разграничаването между понятията

¹ Вж. В. Маровска, Г. Бакърджиева. Терминологични проблеми, свързани с изучаването на текста. *Българо-чешка конференция*, Шумен, 1994.

актуализация и индивидуализация (с. 38). Описана е и идентификацията на референтен акт (с. 39) и съществуването на специализирани думи и фрази за осъществяването на идентифицираща референция (каквито са личните и показателните местоимения, собствените имена, членуваните нарицателни, описателни атрибутивни съчетания, имена на единични обекти и т.н.).

Според авторката две са основните причини за прагматичния анализ на лингвистичните явления: „Безсилието на чистата семантика, представяща езика статично и едноизмерно...“ и, второ, „преминаването от статично към динамично описание на езика“ (с. 46). И това е именно така, но на мен ми се струва обосновано разграничението при проучване на езиковите факти на езиково и на речево равнище. Прагматиката описва речевоактивните фактори, които би следвало да постигнат определено ново знание за функционирането на езиковото явление и семантиката му, но неговата лингвистична дефиниция би следвало да е надграждаща спрямо речевата. Т. е. след прагматичната характеристика би следвало да се премине към обмисляне и формулиране на инвариантите с езиков (а не с речев) характер. Изследването на В. Зидарова е семантично-прагматично и ако съществува очакване то да видоизменя традиционната езикова, по-точно морфологична, интерпретация на *определеността*, това не е негова задача.

Функционално-семантично-прагматичната характеристика на детерминацията съдържа и комуникативен анализ, мотивиран традиционно за рецензираното съчинение с преглед на съществуващите комуникативни анализи и съотв. им модели от първите (К. Бюлер) до съвременните.

Третата глава „Семантика и прагматика на детерминацията (структурно-семантично описание)“ е основна и обхваща от с. 58-160. И тя съдържа критически преглед на по-съществените анализи на определеността както на традиционно описателно-морфологичните (Л. Андрейчин, Ст. Стоянов) през темо-ремния, комуникативноангажиран на Св. Иванчев до комуникативно-прагматичните от референциален тип на М. Лакова и Г. Гаргов, В. Косеска-Тошева, Хр. Стаменов, В. Станков, Т. Шамрай, Ст. Буров, Ив. Куцаров, Р. Ницолова, В. Маровска и др., като в последните вече се коментира и семантиката и функциите на *един*, обикновено определян като показател за *неопределеност* или направо за неопределителен член.

На базата на този анализ В. Зидарова конкретизира и своята концепция за квалифициране на детерминацията: „Приемаме, че за описанието на семантиката на детерминацията са необходими признаците: [\pm единичност], [\pm референтност], [\pm идентифицируемост], [\pm идентифицираност]“. Основен е [\pm референтност], [\pm единичност] е когнитивен, а останалите 2 са прагматични (с.134). Признаците и тяхното изразяване или неизразяване са илюстрирани със съответни изказвания. Струва ми се обаче, че подбраните изречения изказвания би следвало да се различават помежду си минимално – т.е., тъй като се изследва *детерминативността*, те би следвало да се диференцират едно от друго единствено по детерминативен признак. Например референтните изказвания да бъдат също със сказуеми в сегашно време като нереперентните, докато в дисертацията те най-често са с аорист. В тези случаи референтността е следствие от употребата на аориста, а не на нечленуваното съществително („*Купих книга, Намерих пръстен, Гледах филм, Спасих врабче*“ (с.138). Във всички може да се прибави показател *един*, а също и да се членува съществителното, но именно аористното сказуемо представя референтността като винаги изразена. В случаите от коментирания тип референтността може да се отнесе и към сказуемото, и към именната фраза. В см. *Купих книгата* = референтно действие и референтно име (и за двамата комуниканти); *Купих една книга* = референтно действие и референтно за адресанта име. Дали не може да се помисли за контекст, в който

изказването да е изразено с едносъставно безглаголно изречение, пък макар и с подразбиращо се сказуемо (Напр. – *Да се посочи някакъв предмет от намиращите се в стаята!*; - *Ето напр.: книгата / книга / една книга*. Или *Ето напр.: последната книга / книга / една стара книга*“). Изобщо този въпрос има смисъл да се прецизира. Така е, бих казала, и с примерите: *Видях, че на спирката чака жена; В ръцете си държаш чаши*. И в двата случая няма проблем да се употреби членувано име, но семантиката естествено е различна: *Видях, че на спирката чака жената / една жена; В ръцете си държаш чашата / една чаша*.

Все в този смисъл прецизиране не би било излишно в голяма част от анализите. Така е напр. и в коментариите на признаците *идентифицируемост* и *идентифицираност* и диференцирането на двете семантично-функционални разновидности на *един* на с. 146. *Аз работя в една аптека / Елена работела в една аптека* са с различна семантика заради различната граматическа семантика на сказуемото – непреизказано и преизказано. Затова в това изказване, с преизказване на сказуемото, *аптека* е неидентифицируема и неидентифицирана, докато в другото изречение, вкл. и заради 1-то лице на глаголната форма, което отчита и авторката, семантиката на *един* е идентифицируем, но неидентифициран обект. Разграничението, направено между *един1* и *един2* например и при примерите на с. 261 според мен е неоснователно: *Обърнах се и видях, че по улицата притичва една жена; Взemi там едно одеяло и лягай с един1* и вариантът *Вечеряхме в един ресторант край плажа; На едни съседни им откраднаха колата (с един2)* според мен са напълно еднакви. В тези илюстрации не би следвало да има контекст с *преизказност* от типа: *Разправяше, че като млада била женена за един адвокат, който много пиел; Загубил се и чакал на една спирка няколко часа*. И във връзка с това ще припомня изискването към формулировката на граматикосемантичния признак – да бъде пределно абстрактен, за да представлява смисловия инвариант, който, осмислян на по-високо – изреченско, текстово – равнище, вече може да добива конкретизации, които обаче не са специфични за граматическата семантика. В цитираните примери става въпрос за референт, който може да се приеме за известен (поне в минимална степен) за адресанта. Дали тази „известност“ може да се окачестви като *идентифицируемост*, зависи от съдържанието на понятието, което подлежи на терминологичната уговорка. В „морфологичен смисъл“ то едва ли означава „разпознаваемост, способност да посочиш в редица с еднородни обекти“, а по-скоро „най-обща информираност за обекта“, която може да е видима и в подчиненото определително изречение.

Трябва да се помисли и за употребата на първоличните глаголни форми в илюстративните изказвания – по-добре би било те да са само в 3 л. ед. ч. (вж. също с. 159 и др.). Разбира се, изследовател със стажа и рутината на В. Зидарова има основанията да определи сам теоретичните рамки на изследването си и актуалния аспект, или аспекти, в процеса на реализирането му. Тя очевидно смята, че строго морфологичната интерпретация е безспорно незадоволителна и ще признае, че за това има немалко аргументи. Решила е своя анализ в комуникативно-прагматичен аспект, с който не противоречи решението да диференцира омонимни варианти (на *един* напр.). За мен, като човек, занимаващ се основно с морфология, обясненията на езиковите факти чрез наличие на омоними, е неубедително. Така е и относно анализите с нулеви морфемии, респ. нулев определителен член (с. 168); също – нулев неопределителен член : нулев член (в интерпретацията на М. Лакова съотв. „нулев член 1 – нулев член 2“ (с. 243; вж и с. 250, 261 и сл.). Анализът не бива да се обвързва с контекстови варианти и такъв може да се приеме единствено в случаите на незавършена граматикализация на явленията, при която неговата форма може в определен контекст да реализира частично

и първичната си функция, в рамките на която явлението е в най-голяма степен лексикализирано.

И макар че авторката изрично отбелязва, че посоката на анализа ѝ е от семантиката към формата, т. е. формалните аргументи имат вторична, допълнителна сила, не ми звучи убедително становището ѝ за „задпоставеността на члена“, която ѝ е съмнителна (има се предвид позицията му на индоевропейска клитика – *книгата* – *новата* книга – *твоята* нова книга, от където следва изводът) (с. 206, 188): „Виждаме как с разширяване на именната група определителният член се отдалечава от името ... Това обстоятелство прави твърдението за задпоставеност на определителния член неточно. Задпоставеност има само в неразширената именна група. В разширената всъщност членът е предпоставен – както спрямо групата, така и спрямо съществителното име в нея което е носител на семантиката *определеност*“ (с. 188).

Авторката е напълно права относно нуждата от терминологично доосмисляне на категорията, която е по-убедително да бъде представена като с еднородни опозитивни отношения и следователно като тричленна (с. 150).

На т. нар. детерминатори (определителния член, собствените имена, нулевия неопределителен член и детерминатора *един*) е посветена четвъртата глава на рецензията („Детерминатори“ – с. 161-280).

В последната, петата глава, обект на анализ е изразяването на *генеричност* в езиковото съобщение. Генеричните употреби се разглеждат като преносни употреби на детерминаторите, реализиращи се в неактуално изказване. В лингвистично отношение случаите на генерична употреба се приемат за проява на неутрализация, при което в дадения контекст се неутрализират опозициите по семантичните признаци, приети за релевантни.

Тъй като доскоро съм се занимавала с проблематика, близка до тази на рецензираното съчинение, аз естествено съм повлияна от собствената си концепция и изказвам и критични оценки. Но държа да подчертая, че научните изследвания на В. Зидарова са сред най-модерните, логически издържани и надеждни работи по посочените проблеми. Затова предлагам своите бележки единствено като идеи за доосмисляне и различна гледна точка, която авторката на дисертацията е в правото си да приеме или не.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Рецензираният труд представлява иновативен анализ на известно граматическо явление в българската граматика. Неговият задълбочен и многостранен характер е надеждата за изработване на дидактико-приложната стратегия, подsigуряваща практическото усвояване на детерминацията, която до този момент е почти непостижима за хората, за които българският език не е роден.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Доц. д-р Ваня Зидарова е представила 12 научни статии, свързани с дисертационната проблематика, чието публикуване започва през 1987 г. и приключва през 2017 г. Това още веднъж потвърждава дълговременния интерес към *детерминацията* и морфологичната категория *определеност* : *неопределеност*, който е залогът за приносните качества на рецензирания труд и същевременно – причината авторката да се ползва с авторитета на един от най-компетентните по тези въпроси български учени.

Специално публикуваните след 2004 г. са пряко обвързани с дисертационния труд и интерпретират семантичните, прагматичните и комуникативните фактори, имащи отношение към *определеността* (*Семантика, прагматика и типология на*

детерминацията в съвременния български книжовен език. – Сборник „Славистика”, Пловдив, Изд. на ПУ, 2004, с. 73-81; *За прагматичния компонент в семантиката на детерминацията* - Славистични четения, София, 21-23 април 2016 г., Сборник в чест на проф. д.ф.н. Р. Ницолова (под печат); *Собствените имена като номинативи и като детерминатори в сферата на определеността* – „Отговорността пред езика”, том 4, Шуменски университет, Университетско издателство „Епископ Константин Преславски”, 2016 г., с. 10-23; *Неопределителното местоимението „един” като интензификатор* – Научни трудове на Пловдивския университет, 2016, с. 206-215 и др.).

9. Лично участие на автора

Рецензираното съчинение и всички представени от авторката публикации са лично творчество.

10. Автореферат

Авторефератът отразява адекватно съдържанието на дисертацията, теоретично-приложния ѝ потенциал и приносите ѝ.

11. Критични забележки и препоръки

Критичните си забележки и препоръки към проведеното изследване съм изложила в т. 6.

12. Лични впечатления

Познавам доц. д-р В. Зидарова от студентските ѝ години и самото начало на постъпването ѝ в нашата катедра. Винаги е била задълбочена и целеустремена, със способност да се вживее в обща кауза и да защитава общи интереси (тя е най-блестящо представилият се участник в представителните отбори на ПУ в олимпиадите по български език). ФФ на ПУ ѝ е задължен за приноса ѝ относно неговото утвърждаване и авторитета, с който се ползва сред националната филологическа колегия днес. Като докторант на един от водещите морфолози у нас – проф. Петър Пашов, – тя е сред най-достойно представителите се възпитаници на ПУ.

13. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръчвам убедено да се направи опит за изработване на дидактико-приложната стратегия, подsigуряваща практическото усвояване на детерминацията.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд *съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват принос в науката* и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания на Филологическия факултет, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че дисертантът доц. д-р Ваня Иванова Зидарова притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения и демонстрира качества и умения за провеждане на изследвания с получаване на оригинални и значими научни приноси.

Поради гореизложеното, убедено давам своята *положителна оценка* за проведеното изследване, представено от рецензираните дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди на Ваня Ив. Зидарова научната степен ‘доктор на науките’** в област на висше образование: 2. Хуманитарни науки; професионално направление 2.1. *Филология*; Специалност: Български език (Съвременен български език).

2018 г.

Пловдив

Рецензент:

(проф. д.ф.н. В. Маровска)